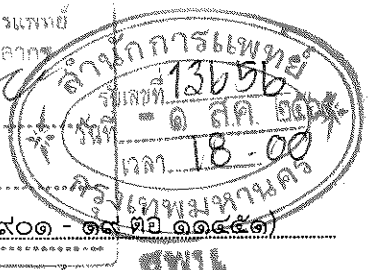

สำนักงานพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์
สำนักงานพัฒนา

บันทึกข้อความ

6985

ส่วนราชการ โรงพยาบาลสิรินธร (ฝ่ายวิชาการและแผนงาน โทร. ๐ ๒๓๒๘ ๖๕๐๑ - ๑๙ ตย ๑๑๔๕๑)

ที่ กท ๐๖๑๒/ ส่วนฯ

วันที่

๒๓

กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ข้าราชการขอรายงานผลการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานการแพทย์

- ๑ ส.ค. ๒๕๖๕

ตามหนังสือสถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๔๐๑/๕๒๔ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ อนุมัติให้ นางสาวกุลนิตา นาควัชระ ตำแหน่งนายแพทย์ปฏิบัติการ กลุ่มงานจักษุวิทยา โรงพยาบาลสิรินธร เข้ารับการศึกษาในประเทศระดับสูงกว่าปริญญาตรี หลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน สาขาจักษุวิทยา ณ โรงพยาบาลราชวิถี โดยทุนประเภท ๒ (ทุนส่วนตัว) ใช้เวลาราชการ มีกำหนด ๓ ปี ๒ วัน ดังนี้

- ประชุมวิชาการจักษุวิทยาสำหรับแพทย์ใช้ทุน/เพิ่มพูนทักษะ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ จำนวน ๒ วัน

- ศึกษาตามหลักสูตร ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ จำนวน ๓ ปี นั้น บัดนี้ นางสาวกุลนิตา นาควัชระ ได้เข้ารับการศึกษาดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการลาศึกษาดังกล่าว ตามแบบรายงานที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางอัมพร เกียรติปานอภิกุล)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสิรินธร

กลุ่มงานพัฒนาวิชาการ

กลุ่มงานพัฒนาการบริหาร

(นางรัตนา มูลนางเดี่ยว)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานพัฒนาวิชาการ ส่วนพัฒนาบุคลากร

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการส่วนพัฒนาบุคลากร

สำนักงานพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์ สำนักงานพัฒนา

๒๒ ส.ค. ๒๕๖๕

นางอัมพร เกียรติปานอภิกุล

<https://shorturl.asia/olMXp>

แบบรายงานผลการฝึกอบรมฯ ในประเทศ หลักสูตรที่หน่วยงานนอกเป็นผู้จัด

ตามหนังสืออนุมัติที่ กท 0401/524 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2562

ซึ่งข้าพเจ้า น.ส.กุลนิดา นาควัชระ

ตำแหน่ง นายแพทย์ปฏิบัติการ สังกัด โรงพยาบาลสิรินธร สำนักการแพทย์

ได้รับการอนุมัติให้ลาศึกษาในประเทศ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี หลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน สาขาจักษุวิทยา

ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2562 ถึง 30 มิถุนายน 2565 จัดโดย กลุ่มงานจักษุวิทยา โรงพยาบาลราชวิถี

กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ขณะนี้ได้เสร็จสิ้นการอบรมฯ แล้ว จึงขอรายงานผลการอบรมฯ ในหัวข้อต่อไปนี้

1. เนื้อหา ความรู้ ทักษะ ที่ได้เรียนรู้จากการอบรมฯ
2. การนำมาใช้ประโยชน์ในงานของหน่วยงาน / ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางาน
3. ความคิดเห็นต่อหลักสูตรการฝึกอบรมฯ / ประชุม / ดูงาน / ปฏิบัติการวิจัย ดังกล่าว
เช่น เนื้อหา / ความคุ้มค่า / วิทยากร / การจัดทำหลักสูตร เป็นต้น
(กรุณาแนบเอกสารที่มีเนื้อหาครบถ้วนตามหัวข้อข้างต้น)

ลงชื่อ.....*nelon good*.....ผู้รายงาน
(น.ส.กุลนิดา นาควัชระ)

รายงานการศึกษา ฝึกรอบม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย ในประเทศ และต่างประเทศ
(ระยะสั้นไม่เกิน ๙๐ วัน และ ระยะยาวตั้งแต่ ๙๐ วันขึ้นไป)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อ - นามสกุล น.ส.กฤติดา นาควัชร

อายุ ๓๐ ปี การศึกษา ปริญญาตรีแพทยศาสตรบัณฑิต

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เวชปฏิบัติทั่วไป

๑.๒ ตำแหน่งนายแพทย์ปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประจำคลินิกบัตรทอง คลินิกประกันสังคม ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน

๑.๓ ชื่อเรื่อง / หลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน

สาขา จักษุวิทยา

เพื่อ ศึกษา ฝึกรอบม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย
งบประมาณ เงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร เงินบำรุงโรงพยาบาล

ทุนส่วนตัว

ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕

สถานที่ โรงพยาบาลราชวิถี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

คุณวุฒิ / วุฒิบัตรที่ได้รับ วุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขา

จักษุวิทยา

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกรอบม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย

(โปรดให้ข้อมูลในเชิงวิชาการ)

๒.๑ วัตถุประสงค์

แพทย์ที่จบการฝึกรอบมเป็นแพทย์เฉพาะทางสาขาจักษุวิทยาต้องมีคุณสมบัติ และความรู้ ความสามารถขั้น
ต่าง ๆ ตามสมรรถนะหลักทั้ง ๖ ด้าน ดังนี้

๑). การดูแลรักษาผู้ป่วย(Patient Care)

ก. สามารถประเมินลักษณะทางคลินิกของโรคทางจักษุที่สำคัญ และพบป่วย (clinical assessment)

ข. สามารถตรวจหาสาเหตุและวิเคราะห์โรค ในผู้ป่วยโรคทางจักษุ (patient investigation)

ค. ดูแลรักษาให้คำแนะนำการป้องกันโรคแก่ผู้ป่วยได้ (patient management)

ง. มีทักษะการดูแลผู้ป่วยโรคทางจักษุอย่างเหมาะสม (practical skills)

จ. สามารถทำหัตถการเพื่อรักษาผู้ป่วยโรคทางจักษุ(surgical skills)

ฉ. สามารถป้องกันและส่งเสริมสุขภาพตาที่จำเป็น (health promotion and disease prevention)

๒). ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถในการนำไปใช้แก้ปัญหาของผู้ป่วยและสังคมรอบด้าน (Medical Knowledge and Skills)

- ก. มีความรู้วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานของร่างกายและจิตใจทางจักษุวิทยา
- ข. มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในโรค การป้องกันและรักษาโรค ทางจักษุวิทยา
- ค. มีทักษะในวิชาชีพสามารถหาเหตุการณ์พื้นฐานทางจักษุวิทยาได้ด้วยตนเอง

๓). การเรียนรู้จากการปฏิบัติ และการพัฒนาตนเอง

- ก. ดำเนินการวิจัยทางการแพทย์ได้
- ข. วิพากษ์บทความและงานวิจัยทางการแพทย์สาขาจักษุได้
- ค. เรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์ได้ด้วยตนเองเช่น การเข้าร่วมการประชุมทางวิชาการ

๔). ทักษะปฏิสัมพันธ์ และการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills)

- ก. นำเสนอข้อมูล ผู้ป่วย และอภิปรายปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ
- ข. ถ่ายทอดความรู้และทักษะให้แพทย์หรือนักศึกษาแพทย์
- ค. สามารถสื่อสารให้ข้อมูล แก่ญาติ และผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
- มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำงานกับผู้ร่วมงานทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ

๕). ความเป็นมืออาชีพ (Professionalism)

- ก. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- ข. ความเป็นผู้นำในวิชาชีพ
- ค. มีความสนใจใฝ่รู้ และสามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญต่อเนื่องตลอดชีวิต (continuous professional development)
- ง. มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติอันดีต่อผู้ป่วย ญาติ ผู้ร่วมงานและเพื่อนร่วมวิชาชีพ
- จ. เคารพสิทธิผู้ป่วย รวมทั้งการรักษาความลับของผู้ป่วย
- ฉ. ความสามารถปฏิบัติงานแบบสหวิชาชีพหรือเป็นทีมได้
- ช. มีความสามารถด้าน non-technical skill

๖). การปฏิบัติงานให้เข้ากับระบบ (System-based practice)

- ก. มีความรู้เกี่ยวกับระบบสุขภาพของประเทศ
- ข. มีส่วนร่วมในระบบพัฒนาคุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วยในบริบทของแต่ละสถาบัน
- ค. ใช้ทรัพยากรสุขภาพอย่างเหมาะสม (cost consciousness medicine) และสามารถปรับเปลี่ยนการดูแลรักษาผู้ป่วยให้เข้ากับบริบทของการบริการสาธารณสุขได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ

๒.๒ เนื้อหาของการอบรมประกอบด้วย

I. Update on General Medicine อายุรกรรมเบื้องต้น

๑. Endocrine Disorders (โรคของระบบต่อมไร้ท่อ)
๒. Hypertension (โรคความดันโลหิตสูง)
๓. Hypercholesterolemia and Cardiovascular Risk (ภาวะไขมันในเลือดสูงและความเสี่ยงของโรคหลอดเลือดหัวใจ)
๔. Acquired Heart Disease (โรคหัวใจ)
๕. Cerebrovascular Disease (โรคหลอดเลือดสมอง)
๖. Pulmonary Diseases (โรคปอด)
๗. Hematologic Disorders (โรคโลหิตวิทยา)
๘. Rheumatic Disorders (โรคข้อรูมาติก)

- ๙. Geriatrics (เวชศาสตร์ผู้สูงอายุ)
- ๑๐. Behavioral and Neurologic Disorders (พฤติกรรมและโรคทางสมอง)
- ๑๑. Preventive Medicine (เวชศาสตร์ป้องกัน)
- ๑๒. Cancer (โรคมะเร็ง)
- ๑๓. Infectious Diseases (โรคติดเชื้อ)
- ๑๔. Perioperative Management in Ocular Surgery (การดูแลผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางจักษุ)
  - ๑๔.๑ Preoperative Assessment (การประเมินก่อนผ่าตัด)
  - ๑๔.๒ Intraoperative Considerations (ภาวะขณะผ่าตัด)
- ๑๕. Medical Emergencies and Ocular Adverse Effects of Systemic Medications (ภาวะฉุกเฉินและผลของยาต่อตา)
  - ๑๕.๑ Cardiopulmonary Arrest (ภาวะหัวใจและปอดหยุดทำงาน)
  - ๑๕.๒ Syncope (ภาวะหมดสติ)
  - ๑๕.๓ Shock (ภาวะช็อก)
  - ๑๕.๔ Seizures and Status Epilepticus (โรคลมชัก)
  - ๑๕.๕ Toxic Reactions to Local Anesthetic Agents and Other Drugs (การให้ยาชาเฉพาะที่)
  - ๑๕.๖ Ocular Adverse Effects of Systemic Medications (ผลข้างเคียงของยาต่อการมองเห็น)

II. Fundamentals and Principles of Ophthalmology พื้นฐานทางจักษุวิทยา

เนื้อหาการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ๑. Anatomy (กายวิภาคของตา)
  - ๑.๑ Orbit and Ocular Adnexa (เบ้าตา)
  - ๑.๒ The Eye (ลูกตา)
  - ๑.๓ Cranial Nerves: Central and Peripheral Connections (เส้นประสาทจักษุ และกล้ามเนื้อตา)
    - ๑.๓.๑ Cranial Nerve I (Olfactory Nerve) เส้นประสาทรับกลิ่น
    - ๑.๓.๒ Cranial Nerve II (Optic Nerve) เส้นประสาทตา
    - ๑.๓.๓ Cranial Nerve III (Oculomotor Nerve) เส้นประสาทกล้ามเนื้อตา
    - ๑.๓.๔ Cranial Nerve IV (Trochlear Nerve) เส้นประสาทโทรเคลียร์
    - ๑.๓.๕ Cranial Nerve V (Trigeminal Nerve) เส้นประสาทไตรเจมินัล
    - ๑.๓.๖ Cranial Nerve VI (Abducens Nerve) เส้นประสาทแอบดิวเซนส์
    - ๑.๓.๗ Cranial Nerve VII (Facial Nerve) เส้นประสาทเฟเชียล
    - ๑.๓.๘ Cavernous Sinus แอ่งเลือดดำบริเวณฐานกะโหลก
    - ๑.๓.๙ Other Venous Sinuses แอ่งเลือดดำกะโหลกอื่น ๆ
    - ๑.๓.๑๐ Circle of Willis วงล้อมแขนงหลอดเลือดบริเวณฐานสมอง
- ๒. Embryology (คัพภวิทยา)
  - ๒.๑ Ocular Development (การเจริญและพัฒนาของลูกตา)
- ๓. Genetics (พันธุศาสตร์)
  - ๓.๑ Molecular Genetics (พันธุกรรมโมเลกุล)
  - ๓.๒ Clinical Genetics (พันธุศาสตร์คลินิก)

๔. Biochemistry and Metabolism (ชีวเคมีและเมตาบอลิซึม)
  - ๔.๑ Tear Film (ชั้นของน้ำตา)
  - ๔.๒ Cornea (กระจกตา)
  - ๔.๓ Aqueous Humor, Iris, and Ciliary Body (น้ำในช่องหน้าม่านตา และกล้ามเนื้อม่านตา)
  - ๔.๔ Lens (เลนส์แก้วตา)
  - ๔.๕ Vitreous (วุ้นลูกตา)
  - ๔.๖ Retina (จอประสาทตา)
  - ๔.๗ Retinal Pigment Epithelium (ชั้นเม็ดสีของจอประสาทตา)
  - ๔.๘ Free Radicals and Antioxidants (อนุมูลอิสระ และสารต้านอนุมูลอิสระ)
๕. Ocular Pharmacology (เภสัชวิทยา)-
  - ๕.๑ Ocular Pharmacotherapeutics การใช้ยารักษาโรคทางตา

III. Clinical Optics แสงและการมองเห็น

เนื้อหาการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. Geometric Optics (ทัศนศาสตร์เชิงเรขาคณิต)
๒. Optics of the Human Eye (ทัศนศาสตร์ของลูกตา)
๓. Clinical Refraction (การวัดแว่น)
  - ๓.๑ การวัดแว่นทางคลินิกด้วยเรตินอสโคป (Objective Refraction Technique: Retinoscopy)
  - ๓.๒ การวัดแว่น (Subjective Refraction Techniques)
  - ๓.๓ การวัดค่าสายตาโดยการใช้อายหยอดลดการเพ่ง (Cycloplegic and Noncycloplegic Refraction)
  - ๓.๔ การวัดแว่นทับซ้อน (Overrefraction)
  - ๓.๕ การสั่งค่าแว่น (Spectacle Correction of Ametropias)
  - ๓.๖ การสั่งแว่นในเด็ก (Prescribing for Children)
  - ๓.๗ ปัญหาของภาวะเพ่ง (Clinical Accommodative Problems)
  - ๓.๘ การสั่งแว่นมัลติโฟคอล (Prescribing Multifocal Lenses)
  - ๓.๙ การสั่งแว่นเลนส์พิเศษ (Prescribing Special Lenses)
  - ๓.๑๐ ภาวะสายตาวัยผู้สูงอายุ (Accommodation and Presbyopia)
  - ๓.๑๑ ระบาดวิทยาของภาวะสายตาผิดปกติ (Epidemiology of Refractive Errors)
  - ๓.๑๒ ภาวะสายตาสั้น (Developmental Myopia)
  - ๓.๑๓ ภาวะสายตาวัย (Developmental Hyperopia)
  - ๓.๑๔ การป้องกันภาวะสายตาผิดปกติ (Prevention of Refractive Errors)
๔. Contact Lenses (การใช้เลนส์สัมผัส)
๕. Intraocular Lenses (เลนส์แก้วตาเทียม)
๖. Optical Considerations in Keratorefractive Surgery (การผ่าตัดแก้ไขสายตา)
๗. Optical Instruments and Low Vision Aids (ภาวะมองเห็นเลือนราง และอุปกรณ์ช่วยการมองเห็น)
๘. Physical Optics (ทัศนศาสตร์กายภาพ)

IV. Ophthalmic Pathology and Intraocular Tumors จักษุพยาธิวิทยา และมะเร็งของลูกตา

เนื้อหาการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. Ophthalmic Pathology (พยาธิวิทยาของตา)

- ๑.๑ Wound Repair (การซ่อมแซมการบาดเจ็บของแผล)
- ๑.๒ Specimen Handling (การส่งชิ้นเนื้อทางพยาธิวิทยา)
- ๑.๓ Special Procedures (การตรวจพิเศษทางพยาธิวิทยา)
- ๑.๔ Conjunctiva (โรคของเยื่อぶตา)
- ๑.๕ Cornea (โรคของกระจกตา)
- ๑.๖ Anterior Chamber and Trabecular Meshwork (โรคของช่องหน้าม่านตา)
- ๑.๗ Sclera (โรคของตาขาว)
- ๑.๘ Lens (โรคของเลนส์แก้วตา)
- ๑.๙ Vitreous (โรคของวุ้นลูกตา)
- ๑.๑๐ Retina and Retinal Pigment Epithelium (โรคของจอประสาทตา)
- ๑.๑๑ Uveal Tract (โรคของม่านตา)
- ๑.๑๒ Eyelids (โรคของเปลือกตา)
- ๑.๑๓ Orbit (โรคของเบ้าตา)
- ๑.๑๔ Optic Nerve (โรคของเส้นประสาทจักษุ)

๒. Intraocular Tumors: Clinical Aspects (โรคมะเร็งจักษุทางคลินิก)

- ๒.๑ Melanocytic Tumors (โรคมะเร็งของเม็ดสีเมลานิน)
- ๒.๒ Angiomatous Tumors (โรคมะเร็งของหลอดเลือด)
- ๒.๓ Retinoblastoma (โรคมะเร็งจอประสาทตา)
- ๒.๔ Ocular Involvement in Systemic Malignancies (โรคมะเร็งที่แพร่กระจายสู่ตา)

V. Neuro-ophthalmology ประสาทจักษุวิทยา

เนื้อหาการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. Neuro-Ophthalmic Anatomy (กายวิภาคของประสาทจักษุ)
๒. Neuroimaging in Neuro-Ophthalmology (ภาพวินิจฉัยทางระบบประสาทจักษุ)
๓. The Patient with Decreased Vision: Evaluation (การประเมินผู้ป่วยที่มาด้วยการมองเห็นลดลง)
๔. The Patient with Decreased Vision: Classification and Management (การจัดแบ่งประเภทและการรักษาผู้ป่วยที่มาด้วยการมองเห็นลดลง)
๕. The Patient with Transient Visual Loss (การมองเห็นลดลงชั่วคราว)
๖. The Patient with Illusions, Hallucinations and Disorders of Higher Cortical Function (ผู้ป่วยที่มาด้วยภาพหลอน และภาวะทางสมอง)
๗. The Patient with Abnormal Ocular Motility or Diplopia (ภาวะตาเขและการเห็นภาพซ้อน)
๘. The Patient With Supranuclear Disorders of Ocular Motility (ความผิดปกติของก้านสมอง)
๙. The Patient with Nystagmus or Spontaneous (ภาวะตาสั่น)
๑๐. The Patient with Pupillary Abnormalities (ความผิดปกติของรูม่านตา)
๑๑. The Patient with Eyelid or Facial Abnormalities (ความผิดปกติของเปลือกตา)
๑๒. The Patient with Head, Ocular, or Facial Pain (ภาวะความเจ็บปวดของใบหน้าและเบ้าตา)

๑๓. The Patient with Nonorganic Ophthalmic Disorders

๑๔. Selected Systemic Conditions with Neuro-Ophthalmic Signs

VI. Pediatric Ophthalmology and Strabismus โรคตาในเด็ก และภาวะตาเข

เนื้อหาการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. Strabismus (ตาเหล่)

๑.๑ The Pediatric Eye Examination (การตรวจตาในเด็ก)

๑.๒ Strabismus Terminology (ศัพท์เฉพาะทางกล้ามเนื้อตาผิดปกติ)

๑.๓ Anatomy of the Extraocular Muscles (กายวิภาคของกล้ามเนื้อตา)

๑.๔ Amblyopia (ภาวะตาขี้เกียจ)

๑.๕ Motor Physiology (การควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อตา)

๑.๖ Sensory Physiology and Pathology (การมองเห็นสามมิติ)

๑.๗ Diagnostic Evaluation of Strabismus and Torticollis (การประเมินภาวะตาเหล่)

๑.๘ Esodeviations (ภาวะตาเหล่เข้าใน)

๑.๙ Exodeviations (ภาวะตาเหล่ออก)

๑.๑๐ Pattern Strabismus (รูปแบบขวภาวะตาเหล่)

๑.๑๑ Surgery of the Extraocular Muscles (การผ่าตัดกล้ามเนื้อตา)

๒. Pediatric Ophthalmology (จักษุวิทยาในเด็ก)

๒.๑ Growth and Development of the Eye (การเจริญเติบโตของตา)

๒.๒ Decreased Vision in Infants and Children (ภาวะการมองเห็นลดลงในเด็ก)

๒.๓ Eyelid Disorders (โรคของเปลือกตาในเด็ก)

๒.๔ Orbital Disorders (โรคของเบ้าตาในเด็ก)

๒.๕ Lacrimal Drainage System Abnormalities (โรคของทางเดินน้ำตาในเด็ก)

๒.๖ Diseases of the Cornea, Anterior Segment, and Iris (โรคของกระจกตาและช่องหน้า

ม่านตาในเด็ก)

๒.๗ External Diseases of the Eye (โรคภายนอกของตา)

๒.๘ Pediatric Glaucomas (โรคต้อหินในเด็ก)

๒.๙ Childhood Cataracts and Other Pediatric Lens Disorders (ต้อกระจกในเด็ก)

VII. Orbit, Eyelids, and Lacrimal System เบ้าตา เปลือกตา และระบบต่อมน้ำตา

เนื้อหาการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. Orbit (โรคของเบ้าตา)

๑.๑ Orbital Anatomy (กายวิภาคของเบ้าตา)

๑.๒ Evaluation of Orbital Disorders (การประเมินโรคของเบ้าตา)

๑.๓ Congenital Orbital Anomalies (โรคของเบ้าตาดังแต่กำเนิด)

๑.๔ Orbital Inflammatory and Infectious Disorders (ภาวะการอักเสบ และติดเชื้อของเบ้าตา)

๑.๕ Orbital Neoplasms and Malformations (โรคมะเร็งของเบ้าตา)

๑.๖ Orbital Trauma (อุบัติเหตุและการบาดเจ็บของเบ้าตา)

๑.๗ Orbital Surgery (การผ่าตัดเบ้าตา)

๑.๘ The Anophthalmic Socket (ภาวะที่ไม่มีลูกตา)

๒. Periocular Soft Tissues (เนื้อเยื่อรอบดวงตา)

๒.๑ Facial and Eyelid Anatomy กายวิภาคของใบหน้าและเปลือกตา

๒.๒ Classification and Management of Eyelid Disorders การจำแนกและการจัดการความผิดปกติของเปลือกตา

๒.๓ Periocular Malpositions and Involutional Changes (ภาวะผิดรูปและการเสื่อมของเนื้อเยื่อรอบดวงตา)

๓. Lacrimal System (ระบบน้ำตา)

๓.๑ Anatomy, Development, and Physiology of the Lacrimal Secretory and Drainage Systems (กายวิภาคของต่อมน้ำตาและทางเดินท่อน้ำตา)

๓.๒ Abnormalities of the Lacrimal Secretory and Drainage Systems (ภาวะความผิดปกติของต่อมน้ำตา และทางเดินท่อน้ำตา)

VIII. External Disease and Cornea ความผิดปกติและโรคของกระจกตา

เนื้อหาการเรียนรู้อประกอบด้วย

๑. Structure and Function of the External Eye and Cornea (กายวิภาคและหน้าที่ของกระจกตา)

๒. Examination Techniques for the External Eye and Cornea (การตรวจประเมินกระจกตา)

๓. Clinical Approach to Ocular Surface Disease (ภาวะผิดปกติของผิวกระจกตา)

๔. Structural and Exogenous Conditions Associated With Ocular Surface Disorders (ภาวะของเปลือกตาที่เกี่ยวข้องกับความผิดปกติของผิวกระจกตา)

๕. Congenital Anomalies of the Cornea and Sclera (ภาวะผิดปกติแต่กำเนิดของกระจกตาและตาขาว)

๖. Clinical Approach to Depositions and Degenerations of the Conjunctiva, Cornea, and Sclera (ความเสื่อมของกระจกตา เยื่อぶตา และตาขาว)

๗. Corneal Dystrophies and Ectasias (ภาวะกระจกตาเสื่อม และกระจกตาโค้ง)

๘. Systemic Disorders With Corneal and Other Anterior Segment Manifestations (โรคทางร่างกายที่เกี่ยวข้องกับโรคของกระจกตา)

๙. Infectious Diseases of the External Eye (ภาวะการติดเชื้อของกระจกตา)

๑๐. Infectious Diseases of the External Eye; Microbial and Parasitic Infections (ภาวะติดเชื้อแบคทีเรียและปรสิต)

๑๑. Diagnosis and Management of Immune-Related Disorders of the External Eye (ภาวะของภูมิคุ้มกันกับกระจกตา)

๑๒. Clinical Approach to Neoplastic Disorders of the Conjunctiva and Cornea (โรคมะเร็งของกระจกตาและเยื่อぶตาขาว)

๑๓. Therapeutic Interventions for Ocular Surface Disorders (การรักษาโดยการผ่าตัดของกระจกตา)

๑๔. Clinical Aspects of Toxic and Traumatic Injuries of the Anterior Segment (ภาวะพิษ และการบาดเจ็บของกระจกตา)

๑๕. Clinical Approach to Corneal Transplantation Corneal Transplantation (การปลูกถ่ายกระจกตา)

IX. Intraocular Inflammation and Uveitis ภาวะม่านตาอักเสบ

เนื้อหาการเรียนรู้อประกอบด้วย

๑. Ocular Immunology (ภูมิคุ้มกันของตา)

- ๑.๑ Basic Concepts in Immunology: Effector Cells and the Innate Immune Response (พื้นฐานของระบบภูมิคุ้มกันของตา)
- ๑.๒ Immunization and Adaptive Immunity: The Immune Response Arc and Immune Effectors (การทำงานของระบบภูมิคุ้มกันโดยกำเนิด และภูมิคุ้มกันแบบจำเพาะ)
- ๑.๓ Ocular Immune Responses (การตอบสนองของระบบภูมิคุ้มกัน)
- ๑.๔ Special Topics in Ocular Immunology (การทดลองเกี่ยวกับภูมิคุ้มกันทางตา)
- ๒. Intraocular Inflammation and Uveitis การอักเสบของลูกตาและม่านตาอักเสบ
  - ๒.๑ Infectious Ocular Inflammatory Diseases (การอักเสบที่เกิดจากการติดเชื้อ)
  - ๒.๒ Masquerade Syndromes (ภาวะคล้ายการอักเสบของตา)
    - ๒.๒.๑ โรคมะเร็ง (Neoplastic Masquerade Syndromes)
    - ๒.๒.๒ โรคที่ไม่ใช่มะเร็ง (Nonneoplastic Masquerade Syndromes)
- ๒.๖ Complications of Uveitis (ภาวะแทรกซ้อนของม่านตาอักเสบ)
  - ๒.๖.๑ Calcific Band Keratopathy โรคกระจกตาขุ่นจากการสะสมของแคลเซียม
  - ๒.๖.๒ Cataracts โรคต้อกระจก
  - ๒.๖.๓ Glaucoma โรคต้อหิน
  - ๒.๖.๔ Hypotony ภาวะความดันลูกตาดำ
  - ๒.๖.๕ Cystoid Macular Edema ภาวะจลุมรับภาพขัดบวมน้ำ
  - ๒.๖.๖ Vitreous Opacification and Vitritis ฝุ่นลูกตาขุ่นและอักเสบ
  - ๒.๖.๗ Rhegmatogenous Retinal Detachment จอประสาทตาฉีกขาดและหลุดออก
  - ๒.๖.๘ Retinal and Choroidal Neovascularization เส้นเลือดฝักปกติที่จอประสาทตา
  - ๒.๖.๙ Vision Rehabilitation การฟื้นฟูการมองเห็น
- ๒.๗ Ocular Involvement in AIDS โรคตาในผู้ป่วยเอดส์

X. Glaucoma โรคต้อหิน

เนื้อหาการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ๑. Introduction to Glaucoma: Terminology, Epidemiology, and Heredity (ศัพท์บัญญัติทางต้อหิน ระบาดวิทยา และการถ่ายทอดทางพันธุกรรม)
- ๒. Intraocular Pressure and Aqueous Humor Dynamics (ความดันลูกตา และกลศาสตร์ของน้ำในช่องหน้าม่านตา)
- ๓. Clinical Evaluation (การประเมินทางคลินิก)
  - ๓.๑ History and General Examination การซักประวัติและตรวจร่างกายทั่วไป
  - ๓.๒ Gonioscopy การตรวจมุมตา
  - ๓.๓ The Optic Nerve การตรวจหัวประสาทตา
  - ๓.๔ Glaucomatous Optic Neuropathy ลักษณะหัวประสาทผิดปกติในโรคต้อหิน
  - ๓.๕ Examination of the Optic Nerve Head การตรวจหัวประสาทตา
  - ๓.๖ The Visual Field การตรวจและแปลผลลานสายตา
- ๔. Open-Angle Glaucoma (ภาวะต้อหินมุมเปิด)
- ๕. Angle-Closure Glaucoma (ภาวะต้อหินมุมปิด)
- ๖. Glaucoma in Children and Adolescents (โรคต้อหินในเด็กและวัยรุ่น)

- ๗. Medical Management of Glaucoma (การรักษาต้อหินด้วยยา)
- ๘. Surgical Therapy for Glaucoma (การผ่าตัดและเลเซอร์)
  - ๘.๑ Laser Surgery การผ่าตัดและเลเซอร์
  - ๘.๒ Incisional Surgery การผ่าตัดในโรคต้อหิน
    - ๘.๒.๑ Trabeculectomy การผ่าตัดระบายน้ำในช่องหน้าม่านตา
    - ๘.๒.๒ Combined Cataract and Trabeculectomy การผ่าตัดระบายน้ำในช่องหน้าม่านตา ร่วมกับการผ่าตัดต้อกระจก
    - ๘.๒.๓ Cataract Extraction การผ่าตัดต้อกระจกในผู้ป่วยต้อหิน
    - ๘.๒.๔ Tube Shunt Implantation การผ่าตัดใส่อุปกรณ์ระบายน้ำในช่องหน้าม่านตา
    - ๘.๒.๕ Non-penetrating Glaucoma Surgery การผ่าตัดต้อหินแผลเล็ก

XI. Lens and cataract เลนส์แก้วตา และต้อกระจก

เนื้อหาการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ๑. Epidemiology of Cataract (ระบาดวิทยาของโรคต้อกระจก)
- ๒. Anatomy (กายวิภาคของเลนส์แก้วตา)
- ๓. Biochemistry and Physiology (ชีวเคมีและสรีรวิทยาของเลนส์)
- ๔. Embryology and Developmental Defects (การเจริญของเลนส์แก้วตา)
- ๕. Pathology (โรคของเลนส์แก้วตา)
- ๖. Evaluation and Management of Cataracts in Adults (การประเมิน และรักษาโรคต้อกระจกในผู้ใหญ่)
- ๗. Surgery for Cataract การผ่าตัดต้อกระจก)
- ๘. Complications of Cataract Surgery (ภาวะแทรกซ้อนของการผ่าตัดต้อกระจก)
  - ๘.๑ Corneal Complications ภาวะแทรกซ้อนของกระจกตา
  - ๘.๒ Other Anterior Segment Complications ภาวะแทรกซ้อนของช่องหน้าลูกตา
  - ๘.๓ Complications of IOL Implantation ภาวะแทรกซ้อนของการใส่เลนส์แก้วตาเทียม
  - ๘.๔ Capsular Opacification and Contraction ภาวะถุงหุ้มเลนส์ขุ่น
  - ๘.๕ Hemorrhage ภาวะเลือดออก
  - ๘.๖ Endophthalmitis ภาวะติดเชื้อในลูกตา
  - ๘.๗ Retinal Complications ภาวะแทรกซ้อนของจอประสาทตา
- ๙. Preparing for Cataract Surgery in Special Situations (การผ่าตัดต้อกระจกในภาวะซับซ้อน)
  - ๙.๑ Psychosocial Considerations การประเมินภาวะทางจิตใจ
  - ๙.๒ Systemic Considerations การประเมินโรคทางอายุรกรรม
  - ๙.๓ External Ocular Abnormalities การผ่าตัดในผู้ป่วยโรคของเปลือกตา
  - ๙.๔ Corneal Conditions การผ่าตัดในผู้ป่วยที่มีโรคของกระจกตา
  - ๙.๕ Compromised Visualization of the Lens การผ่าตัดต้อกระจกในภาวะกระจกตาขุ่น
  - ๙.๖ Altered Lens and Zonular Anatomy ภาวะถุงหุ้มเลนส์หย่อน
  - ๙.๗ Conditions Associated With Extremes in Axial Length ผู้ป่วยที่มีภาวะลูกตายาว

ผิดปกติ

- ๙.๘ Glaucoma and Cataract การผ่าตัดในผู้ป่วยโรคต้อหินและต้อกระจก
- ๙.๙ Uveitis การผ่าตัดในผู้ป่วยที่มีการอักเสบของม่านตา
- ๙.๑๐ Retinal Conditions การผ่าตัดในผู้ป่วยที่มีโรคของจอประสาทตา
- ๙.๑๑ Ocular Trauma การผ่าตัดในผู้ป่วยที่มีการบาดเจ็บ และอุบัติเหตุต่อลูกตา

XII. Retina and Vitreous จอประสาทตา และน้ำวุ้นตา

เนื้อหาการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. General introduction (กายวิภาค สรีรวิทยา และชีวเคมีของจอประสาทตา)
๒. Approach to retinal diseases (โรคของจอประสาทตา)
๓. Investigations in vitreoretinal diseases (การตรวจพิเศษทางจอประสาทตา)
  - ๓.๑ Retinal angiography (FFA, ICG) การฉีดสีหลอดเลือดจอประสาทตา
  - ๓.๒ Other Imaging techniques (Optical coherence tomography OCT, Scanning laser ophthalmoscopy, Retinal thickness analyzer) ภาพวินิจฉัยทางจอประสาทตา
  - ๓.๓ Retinal electrophysiology and psychophysics คลื่นไฟฟ้าของจอประสาทตา
๔. Macular disease (โรคของจุดรับภาพชัด)
  - ๔.๑ Hereditary macular disorder (โรคที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมของจุดรับภาพชัด)
  - ๔.๒ Acquired diseases affecting the macula (โรคของจุดรับภาพชัดที่เกิดขึ้นภายหลัง)
๕. Retinal vascular disease (โรคหลอดเลือดจอประสาทตา)
๖. Choroidal disease (โรคของคอโรอยด์)
๗. Metabolic disease affecting the retina (โรคเมตาบอลิซึมที่มีผลต่อจอประสาทตา)
๘. Drug induced retinopathy (ยาที่ทำให้เกิดความผิดปกติของจอตา)
๙. Peripheral retinal abnormalities (ความผิดปกติของจอประสาทตาารอบนอก)
  - ๙.๑ Retinal breaks(จอประสาทตาฉีกขาด)
  - ๙.๒ Rhegmatogenous retinal detachment (จอประสาทตาฉีกขาดและหลุดลอก)
  - ๙.๓ Differential diagnosis of retinal detachment (การวินิจฉัยแยกโรคของภาวะจอประสาทตาหลุดลอก)
๑๐. Vitreous (วุ้นลูกตา)
  - ๑๐.๑ Diseases of the vitreous (โรคของวุ้นลูกตา)
๑๑. Posterior segment trauma อุบัติเหตุและการบาดเจ็บทางตา
๑๒. Photocoagulation(เลเซอร์จอประสาทตา)
๑๓. Adverse effects of electromagnetic energy on the retina (ภาวะผิดปกติของจอตาจากรังสี)

XIII. Refractive Surgery การผ่าตัดแก้ไขสายตา

เนื้อหาการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. The Science of Refractive Surgery วิทยาศาสตร์ของการผ่าตัดแก้ไขสายตา
๒. Patient Evaluation (การประเมินผู้ป่วยก่อนผ่าตัด)
๓. Incisional Corneal Surgery (การผ่าตัดแก้ไขสายตาโดยการบาก)
๔. Onlays and Inlays (การใส่อุปกรณ์ในกระจกตา)
๕. Photoablation: Techniques and Outcomes (เลเซอร์แก้ไขสายตา)

- ๖. Photoablation: Complications and Adverse Effects
- ๗. Collagen Shrinkage and Crosslinking Procedures (การฉายแสงรักษาโรคทางกระจกตา)
- ๘. Intraocular Refractive Surgery (การผ่าตัดแก้ไขสายตภายในลูกตา)
- ๙. Accommodative and Nonaccommodative Treatment of Presbyopia (การรักษาภาวะสายตาวายของผู้สูงอายุ)
- ๑๐. Refractive Surgery in Ocular and Systemic Disease (การผ่าตัดแก้ไขสายตาในโรคทางตา)
- ๑๑. Considerations After Refractive Surgery (การดูแลรักษาหลังผ่าตัดแก้ไขสายตา)
- ๑๒. Emerging Technologies (เทคโนโลยีใหม่ในการผ่าตัดแก้ไขสายตา)

XIV. Ophthalmology and Health System จักษุสาธารณสุข

เนื้อหาการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ๑. Introduction to the ophthalmology and health system (ระบบสาธารณสุขของประเทศไทย)
- ๒. Prevention of blindness at national, regional, and global levels (การป้องกันภาวะตาบอด)
- ๓. Ophthalmology and health system course and community eye health course (เวชศาสตร์ชุมชนทางจักษุวิทยา)
- ๔. The national prevention of blindness programs in Thailand (แผนป้องกันภาวะตาบอดในประเทศไทย)
- ๕. Primary eye care (PEC) and primary health care (PHC) in prevention of blindness and their integration (การป้องกันภาวะตาบอดระดับปฐมภูมิ)
- ๖. Eye health planning and management (การวางแผนและจัดการทางจักษุสาธารณสุข)
- ๗. Roles of different eye care levels in prevention of blindness (หน้าที่ของแต่ละภาคส่วนในการป้องกันภาวะตาบอด)
- ๘. Dynamics of eye care (การจัดสรรการดูแลสุขภาพตา)
- ๙. Ophthalmologists and the community (จักษุแพทย์กับการทำงานชุมชน)
- ๑๐. Eye health promotion (การส่งเสริมสุขภาพตา)
- ๑๑. The concepts of whole person care (holistic care) (การรักษาแบบองค์รวม)
- ๑๒. Principle of health insurance system in Thailand (ระบบประกันสุขภาพของไทย)

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๒.๓.๑ ต่อตนเอง

๑. มีทักษะการซักประวัติ ตรวจร่างกาย แปลผลการตรวจวินิจฉัยด้วยเครื่องมือพิเศษทางจักษุได้อย่างถูกต้องแม่นยำ
๒. มีทักษะการใช้อุปกรณ์เครื่องมือทางจักษุวิทยา เลเซอร์ ทำหัตถการ และผ่าตัดผู้ป่วยจักษุได้อย่างเหมาะสม
๓. ให้การวินิจฉัย ป้องกัน และรักษาภาวะแทรกซ้อนจากการให้การรักษาและผ่าตัดได้อย่างถูกต้อง

๒.๓.๒ ต่อหน่วยงาน

๑. นำเสนอข้อมูลผู้ป่วย อภิปรายปัญหา และแนวทางการรักษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ใช้เครื่องมือของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
๓. สามารถถ่ายทอดความรู้ และทักษะ นักศึกษาแพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์ได้
๔. มีความรู้ และสามารถมีส่วนร่วมในระบบพัฒนาคุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วย
๕. สามารถใช้ทรัพยากรสุขภาพได้อย่างเหมาะสม และสามารถปรับเปลี่ยนการดูแลรักษาผู้ป่วยให้เข้ากับบริบทของการบริการสาธารณสุขได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ
๖. สามารถดำเนินการวิจัย หรือร่วมทำวิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุขได้

๒.๓.๓ อื่น ๆ

๑. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานในสหสาขาวิชาชีพ และสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. มีความสามารถในการสื่อสาร ให้ข้อมูลการรักษาแก่ผู้ป่วยและญาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เคารพในการตัดสินใจ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
๓. มีความรู้เกี่ยวกับระบบสุขภาพของประเทศ และสถานการณ์จักษุสาธารณสุขของโลก

ส่วนที่ ๓ ปัญหาและอุปสรรค

๓.๑ การปรับปรุง

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ มีผลให้การตรวจรักษาในแผนกผู้ป่วยนอก และผ่าตัดผู้ป่วยที่จำกัด ทำให้ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน แต่ทางสถาบันได้มีการจัดรูปแบบการอบรมในส่วนของออนไลน์ และมีการร่วมกันอภิปรายเคสผู้ป่วยเพิ่มเติมจากการเรียนการสอนปกติ นอกจากนี้ยังได้ส่งผู้เข้าอบรมไปปฏิบัติงานเพิ่มเติมกับโรงพยาบาลร่วมสอน ทำให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีความรู้ และทักษะทางการผ่าตัดตามมาตรฐานของวิชาชีพ

๓.๒ การพัฒนา

ความรู้ความสามารถ และทักษะที่ได้จากการอบรมในระยะเวลา ๓ ปี ณ หน่วยงานจักษุวิทยา โรงพยาบาลราชวิถี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จะทำให้การตรวจรักษา การทำหัตถการแก่ผู้ป่วย และการผ่าตัดผู้ป่วยที่โรงพยาบาลสิรินธรในบริบทของการบริการสาธารณสุขอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การส่งเสริมบุคลากรเพื่อเข้าฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆตามแผนการดำเนินงานของ
โรงพยาบาล ส่งผลให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตัวบุคคลากรเอง ผู้ป่วย หน่วยงาน และโรงพยาบาลเป็น
อย่างมาก ทั้งนี้ยังสามารถพัฒนาให้องค์กรก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และรองรับนักศึกษาแพทย์
และแพทย์เพิ่มพูนทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(น.ส.กุลนิดา นาควัชระ)

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน
(น.ส.สุนิสา เทพเอื้อตระกูล)
หัวหน้ากลุ่มงานจักษุวิทยา

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....หัวหน้าส่วนราชการ
(นางอัมพร เกียรติปานอภิกุล)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสิรินธร